

2021/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Harcama ve Servet Üzerinden Alınan Vergiler
 05 Aralık 2021 Pazar – 16.00 - 18.00 (2 Saat)

Uyarı : Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı 2 (iki) sayfadan oluşmaktadır)

SORULAR

SORU 1:

a) Isparta'da halı üretimi ile istigal eden Bay (A) ürettiği ürünlerin 250 adedini tanesi 500 TL karşılığında 2021 yılının Eylül ayında ihraç kayıtlı olarak (B) Ltd. Şti'ne satmıştır. Bay (A)'nın 2021 yılı Eylül dönemine ilişkin diğer bilgileri aşağıdaki gibidir. (Katma Değer Vergisi Oranı %18 olarak dikkate alınmıştır.)

- Yurt İçi Diğer Teslim Bedeli 250.000 TL
- Bu Döneme Ait İndirilecek KDV 35.000 TL
- Önceki Dönemden Devreden KDV 15.000 TL

Yukarıdaki işlemi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği çerçevesinde değerlendiriniz ve aşağıda yer alan beyannamede boş olan satırları hesaplayarak Bay (A)'nın 2021/Eylül dönemi KDV beyannamesini düzenleyiniz. (10 Puan)

Beyanname Satırı	Tutar
Toplam Hesaplanan KDV	*
Toplam İndirilecek KDV	50.000
Ödenmesi Gereken KDV	*
Sonraki Döneme Devreden KDV	*
Tecil Edilebilir KDV	*
Tecil Edilecek KDV	*
ihracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV	*
Ödenecek KDV	*

b) (X) Danışmanlık Ltd. Şti., kanuni ve iş merkezi Almanya'da bulunan (Y) şirketinden şirketin Türkiye'de satışa sunmayı planladığı akülü arabalarla ilişkin Türkiye'de pazar araştırması yapılması karşılığında 150.000 Euro tahsil etmiş ve (Y) şirketi adına fatura düzenlemiştir. Söz konusu bedelin Türkiye'ye getirildiği (X) Danışmanlık Ltd. Şti tarafından banka dekontu ile teşvik edilmiştir.

Yukarıdaki işlemi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği çerçevesinde değerlendirerek yapılması gereken işlemi açıklayınız. (10 Puan)

c) Türkiye'de tam mükellef (A) A.Ş. , Hollanda'dan vadeli olarak Euro cinsinden mal alanında bulunmuştur. Söz konusu mal alımına ilişkin olarak vade tarihine kadar kur artışı meydana gelmiştir.

Yukarıdaki işlemi Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği çerçevesinde değerlendirerek yapılması gereken işlemi açıklayınız. (5 Puan)

SORU 2: Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre;

- a) Hızlandırılmış iade sistemi (HİS) uygulamasını tanımlayınız. **(5 Puan)**
- b) Hızlandırılmış iade sistemi (HİS) sertifikasının, hangi hallerin gerçekleşmesi durumunda iptal edileceğini yazınız. **(20 Puan)**

SORU 3: Özel Tüketim Vergisi (II) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre;

- a) İlk iktisap, teslim veya ithalat ile ilgili işlemleri gerçekleştirenlerin müteselsil sorumluluğunu açıklayınız. **(4 Puan)**
- b) Müteselsil sorumluluğu ortadan kaldırılan halleri yazınız. **(10 Puan)**
- c) Müteselsil sorumlu nezdinde verginin takibini açıklayınız. **(6 Puan)**

SORU 4: 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Makbuz Karşılığı Ödemelerde Ödeme Zamani başlıklı 22inci maddesinin vermiş olduğu yetki çerçevesinde Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemelere göre,

- a) Sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunması gereken kurum ve kuruluşları yazınız. **(10 Puan)**
- b) Sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmesi ihtiyacı olan kurum ve kuruluşları yazınız. **(5 Puan)**

SORU 5: 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'na göre,

- a) Beyanname verilme müddetini yazınız. **(12 Puan)**
- b) Verginin ödeme zamanını yazınız. **(3 Puan)**

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1 –

a) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11/1-c maddesine göre, ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmüşinden sonra kalan tutardan fazla olamaz. İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; tecil edilecek vergi miktarı, mükellefin ihraç kaydıyla teslimleri nedeniyle hesaplanan vergi tutarından fazla olamaz. Ancak mükellefin ödenmesi gereken vergi tutarı, ihraç kaydıyla teslimleri nedeniyle hesaplanan vergi tutarından az ise bu tutar esas alınır. İhraç kaydıyla teslim bedeli üzerinden hesaplanan KDV tutarından tecil edilemeyen bir kısım varsa, bu kısım imalatçı mükellefe iade edilir.

Örnek olayda ihraç kaydıyla satılan halı miktarının toplam tutarı ($250*500=$)125.000 TL ile yurt içi diğer teslim bedelleri tutarı olan 250.000 TL toplanarak 375.000 TL Bay (A) tarafından toplam KDV matrahı olarak beyan edilecek ve bu matrah üzerinden $375.000*0,18=67.500$ TL KDV hesaplanacaktır. Bu tutardan 50.000 TL toplam indirilecek KDV düşülecek ve 17.500 TL ödenmesi gereken KDV bulunacaktır.

İhraç kayıtlı satışlar toplamının KDV tutarı $125.000 *0,18=22.500$ TL olduğundan tecil edilebilir KDV ancak bu tutar kadar olabilecektir. Ancak ödenmesi gereken KDV tutarı 22.500 TL'den düşük olduğundan tecil edilecek KDV en fazla 17.500 TL olacaktır. Aradaki fark olan $22.500-17.500= 5.000$ TL ise ihracatın gerçekleştiği dönemde İade Edilecek KDV olacaktır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde Bay (A)'nın 2021/Eylül dönemi KDV beyannamesi aşağıdaki gibi olacaktır.

Beyanname Satırı	Tutar
Toplam Hesaplanan KDV	67.500
Toplam İndirilecek KDV	50.000
Ödenmesi Gereken KDV	17.500
Sonraki Döneme Devreden KDV	0
Tecil Edilebilir KDV	22.500
Tecil Edilecek KDV	17.500
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV	5.000
Ödenecek KDV	0

b) KDV Genel Uygulama Tebliğine göre, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun (11/1-a) maddesine göre yurtdışındaki müşteriler için yapılan hizmetler vergiden istisna edilmiştir.

3065 sayılı Kanunun (11/1-a) maddesi kapsamında bir hizmetin KDV'den istisna olabilmesi için, aynı Kanunun (12/2) nci maddesine göre;

- Hizmetin yurtdışındaki bir müşteri için yapılması,
- Hizmetten yurtdışında faydalanalması,
gerekir.

-Hizmetin yurtdışındaki bir müşteri için yapıldığı, yurtdışındaki müşteri adına düzenlenen fatura ve benzeri belge ile tevsik edilir.

-Hizmetten yurtdışında faydalanalmasından kasıt, Türkiye'de yurtdışındaki müşteri için yapılan hizmetin, müşterinin yurtdışındaki iş, işlem ve faaliyetleri ile ilgili olması; Türkiye'deki faaliyetleri ile ilgisi bulunmamasıdır.

Yurtdışındaki firmaların, Türkiye'ye gönderecekleri mal ve hizmetler Türkiye'de tüketildiğinden, bu firmalara söz konusu mal ve hizmetler için Türkiye'de verilen danışmanlık, aracılık, gözetim, müşteri bulma, piyasa araştırması vb. hizmetler, hizmet ihracı istisnası kapsamında değerlendirilmmez ve KDV'ye tabidir.

Örnek olayda, kanuni ve iş merkezi Almanya'da bulunan (Y) şirketi akülü arabaları Türkiye'de satışa sunmayı planladığı için bu şirkete Türkiye'de verilen pazar araştırması hizmet, hizmet ihracı istisnası kapsamında değerlendirilmmez ve KDV'ye tabidir.

c) 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun ithalatta matrahi belirleyen 21 inci maddesinin (c) bendinde; «*Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.*» hükmü yer almaktak olup, söz konusu bentte yazılı olan ödemeler ithalatta verginin matrahi içerisinde yer almaktadır.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin III.A.2 nci bölümünün 5 inci bendinde gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve munzam sigorta ücreti, destekleme ve fiyat istikrar fonu ve konut fonuna katılma payları gibi ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan ve yine gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar oluşan fiyat farkı ve kur farkı gibi ödemelerin KDV'nin matrahına dahil edileceği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar ortaya çıkan kur farklı malın matrahına dahil edilerek, vergilendirilecek, bu tarihten sonra ortaya çıkan kur farklı ise matraha dahil olmayacak ve vergilendirilmeyecektir.

Cevap 2 –

- a) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre;

Hızlandırılmış iade sistemi (HİS), Tebliğde yazılı şartları sağlayan ve talepte bulunarak HİS sertifikası alan mükelleflerin iade taleplerinin tutarına bakılmaksızın, teminat, Vergi İnceleme Raporu veya YMM raporu aranılmadan ve nakden iade taleplerinin ibraz edilen belgelere ilişkin olarak KDVİRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde olumsuzluk tespit edilmeyen durumlarda raporun tamamlanma sürecini izleyen beş iş günü içinde yerine getirildiği iade sistemidir.

- b) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; kendilerine HİS sertifikası verilen mükelleflerle ilgili olarak, aşağıdaki hususlardan herhangi birisinin gerçekleşmesi halinde HİS sertifikası iptal edilir.

a) Başvuru tarihinden önce vergi dairesine verilmiş son yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilançoda yer olması gereken tebliğde belirtilen azami tutarlarla ilgili şartları kaybeden mükellefler ile başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre tebliğde belirtilen aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının % 25'i aşan bir azalma meydana geldiği anlaşılan mükelleflerin sertifikaları iptal edilir.

b) Defter ve belgelerini 213 sayılı Vergi Usul Kanunundaki süreler içinde ibraz etmeyen mükelleflerin sertifikaları sürenin dolduğu gün iptal edilir.

c) Vergi borçlarını, vadesinde ödediği anlaşılan mükelleflere, vade tarihinden itibaren yedi gün içinde 6183 sayılı Kanunun 55inci maddesinde öngörülen ödeme emri veya alacağın teminata bağlanmış olması halinde 56ncı maddesinde öngörülen yazı tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde vergi borcunu ödemeyen mükelleflerin sertifikası iptal edilir.

ç) Mükellef hakkında sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yaniltıcı belge düzenlendiği veya kullandığı konusunda vergi dairesine “olumsuz rapor” intikal etmesi halinde, raporun vergi dairesine intikal ettiği tarihten sonraki ve bu tarihe kadar henüz sonuçlandırılmamış iade taleplerinde hızlandırılmış iade hükümleri uygulanmaz ve sertifika iptal edilir.

d) HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade taleplerinin bulunduğu her takvim yılında, İdare tarafından belirlenen en az bir vergilendirme dönemi KDV iadeleri yönünden incelenir ve bu inceleme ivedi olarak sonuçlandırılır. Yapılan incelemede haksız/yersiz iade aldığı anlaşılan mükelleflerden; haksız/yersiz aldığı vergilerin, ilgili dönemde yapılan vergi iadelerine oranı % 5'i geçen mükelleflerin sertifikaları iptal edilir. Bu mükelleflere, raporun vergi dairesine intikal tarihinden itibaren beş yıl süreyle tekrar sertifika verilmez.

Cevap 3 –

- a)** Özel Tüketim Vergisi (II) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; Özel Tüketim Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (3) numaralı fikrasında, (II) sayılı listedeki malların ilk iktisabı, teslimi veya ithaline ilişkin işlemleri gerçekleştirenlerin, bu işlemlerden önce ÖTV'nin ödendiğini gösteren belgeleri aramak zorunda oldukları hükmeye bağlanmıştır.

Bu sorumluluğu yerine getirmemek suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapan gümrük memurları, kayıt ve tescile yetkili memurlar, motorlu araç ticareti yapanlar, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ile icra memurları ziya ugratılan vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludur.

- b)** Özel Tüketim Vergisi (II) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; alıcılar, ÖTV dâhil toplam işlem bedelini;

- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine göre faaliyette bulunan bankalar vasıtasıyla ödemeleri ve bankaya yapılan ödeme sırasında belgede satıcının (veya adına hareket edenlerin) adı-soyadı (tüzel kişilerde unvanı) ile bankadaki hesap numarasını ve vergi kimlik numarasını doğru olarak yazdırılmaları,
- Çekle ödemmiş olmaları halinde, çekin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 785inci maddesinin (1) numaralı fikrası kapsamında düzenlenmiş olması,
- Kredi kartı (faturada yer alan kişi veya kuruma ait) veya kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla (ön ödeme avansı şeklinde kamu kurum ve kuruluşlarının veznesine ödeme gibi) ödemmiş olmaları,
- PTT yoluyla ödemmiş olmaları halinde, ödeme sırasında düzenlenen belgenin ibrazı [satıcının veya adına hareket edenlerin adı-soyadı (tüzel kişilerde unvanı) ile hesap numarası ve vergi kimlik numarası doğru olarak yazılmış olması] kaydıyla müteselsil sorumluluk uygulaması ile muhatap tutulmazlar. Herhangi bir hesaba bağlı olmaksızın yapılan ödemeler, örneğin kasadan ödeme yapılması sorumluluğu kaldırır.

- c)** Özel Tüketim Vergisi (II) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; müteselsil sorumluluk uygulaması aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde yerine getirilir:

- i. Vergi, ÖTV mükellefi adına tarh ve tahakkuk ettirilerek öncelikle mükellefinden aranır.
- ii. ÖTV mükellefi tarafından eksik beyan edilen veya hiç beyan edilmeyen vergi için yapılacak tarhiyat üzerine tahsil edilebilir hale gelen vergi ve gecikme faizi ile ilgili olarak;
  - ÖTV mükellefine, bilinen adreslerinde bulunamadığından ödeme emri tebliğ edilememiş olması veya
  - Kendisine ödeme emri tebliğ edilen ÖTV mükellefinin mal beyanında bulunmamış, vergi dairesince de malı tespit olunamamış ya da beyan edilen veya vergi dairesince tespit olunan malların amme alacağını karşılamayacağının anlaşılmış olması hallerinde ÖTV mükellefi dışındaki mükellef (müteselsil sorumlu) nezdinde ödeme emri ile takibe başlanır.
- iii. Müteselsil sorumluluk, satın alınan taşıta ilişkin hesaplanan ÖTV, varsa gecikme faizi ve gecikme zammı ile sınırlıdır. Cezalar sorumluluk kapsamı dışındadır.

Cevap 4 –

a) 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Makbuz Karşılığı Ödemelerde Ödeme Zamanı başlıklı 22inci maddesinin vermiş olduğu yetki çerçevesinde Maliye Bakanlığınca çıkarılan 43 Seri No'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğine göre sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunması gereken kurum ve kuruluşlar aşağıdaki gibidir.

- Katma Bütçeli İdareler
- İl Özel İdareleri
- Belediyeler
- Döner Sermayeli Kuruluşlar
- Bankalar
- Kamu İktisadi Teşebbüsleri
- Devlet ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri İştirakları
- Özerk Kuruluşlar
- Diğer Kamu Kurumları
- Anonim Şirketler

b) 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun Makbuz Karşılığı Ödemelerde Ödeme Zamanı başlıklı 22inci maddesinin vermiş olduğu yetki çerçevesinde Maliye Bakanlığınca çıkarılan 43 Seri No'lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğine göre sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmesi ihtiyacı olan kurum ve kuruluşlar aşağıdaki gibidir.

- Sürekli Damga Vergisi Mükellefiyeti Bulunması Gerekenler Dışında Kurumlar Vergisi Kanununa Tabi Diğer Mükellefler
- Kollektif ve Adı Komandit Şirketler
- Vergi Usul Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar
- Vergi Usul Kanunu Hükümleri Çerçevesinde İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar
- Serbest Meslek Erbabı

Cevap 5 –

a) 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 9 uncu maddesine göre, beyannameler aşağıda yazılı müddetlerde verilir.

1. Veraset tarikiyle vuku bulan intikallerde:

a) Ölüm Türkiye'de vuku bulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takip eden dört ay içinde, mükelleflerin yabancı bir memlekette bulunmaları halinde ölüm tarihini takip eden altı ay içinde;

b) Ölüm yabancı bir memlekette vuku bulmuş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde ölüm tarihini takip eden altı ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu memlekette oldukları takdirde ölüm tarihini takip eden dört ay içinde, mükellefler müteveffanın bulunduğu yerin dışında başka bir yabancı memlekette oldukları takdirde de ölüm tarihini takip eden sekiz ay içinde;

c) Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi takip eden bir ay içinde;

2. Diğer suretle vaki intikallerde malların hukuken iktisap edildiği tarihi takip eden bir ay içinde.

3. Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunları, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20 inci günü akşamına kadar.

b) 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun 19 uncu maddesine göre, Veraset ve intikal vergisi tahakkukundan itibaren (3) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit takşitte, gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile şans oyunları dolayısıyla dağıtıacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde ödenir.